

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ

студент гр. Е-92 Часник Ю. М.

Сьогодні в Україні стоїть питання про зниження рівня бідності та створення сприятливих умов життя населення. В сучасних умовах трудовий потенціал є одним з основних факторів розвитку економіки регіонів й країни в цілому.

Економічний розвиток будь-якої країни залежить від здоров'я, освіченості, розвиненості знань, професійної мобільності, трудової активності. Саме стан трудового потенціалу населення має велике значення та впливає на конкурентні переваги національної економіки. Найвагоміший вклад в розгляд питання та вирішення проблем розвитку трудового потенціалу зробили такі вчені як: Кельдер Т.Л., Глушенко В.В., Мостовий Г.І., Шахно А.Ю., Зінкевич Н.І., Шило К.М., Колос Ю.Ю. та інші.

Проте не вирішеними й досі є питання, пов'язані з необхідністю розробки та реалізації державних програм підвищення якості трудового потенціалу на основі координації дій всіх зацікавлених органів, у тому числі освіти, служб зайнятості та праці, міграційних відомств.

Метою даного дослідження є обґрунтування теоретичних основ відтворення трудового потенціалу та підвищення ефективності його використання у соціально-економічному та демографічному розвитку країни.

Трудовий потенціал України, як і будь-якої іншої країни, є складною соціально-економічною категорією, головним компонентом якої є фізичні параметри відтворення населення – природної основи трудового потенціалу.

Розглядаючи рівень дослідження кількісної та якісної оцінки трудового потенціалу, його функціонування, доходимо до висновку, що на сьогодні вони не відповідають в повній мірі новим умовам розвитку суспільства. Отже приведемо цифри і порівняємо 2000 та 2010 роки.

За офіційними даними [1], економічно активне населення в 2000 році складає 22830,8 тис. чол., станом на 2010 рік кількість зменшилась на 779,2 тис (склавши 22051,6 тис. чол.). Станом на 2000 рік кількість зайнятих склала 20175,0 тис. чол., в 2010 році збільшилась на 91 тис. чол., склавши 20266,0 тис. Кількість безробітних в 2000 році склала 2655,8 тис. чол. , зменшившись в 2010 на 870,2 тис., і склавши 1785,6 тис. чол. Кількість економічно неактивного населення складало 13318,4 в 2000 році, зменшившись в 2010 році на 742,9 тис. та склало 12575,5 тис. чол.

Як бачимо, кількість безробітних зменшилась на 870,2 тис. чол. , а кількість зайнятих збільшилась на 91 тис. чол., але все ж на даний момент цього не достатньо для трудового потенціалу та благополуччя нашої країни. Також впливає на рівень трудового потенціалу кількість емігрантів.

Україна посідає 5-е місце у світі серед країн з найбільшою кількістю емігрантів. За даними на 2010 рік, за кордоном знаходиться 6,6 мільйона українців, які виїхали у період з 1992 по 2010 рр., що складає 15% від загальної кількості нинішнього населення країни. За даними Світового банку, Україна втрачає не лише потенційних різноробочих, але і дипломованих фахівців. Так, за кордоном, станом на 1 грудня 2011 року, працюють 3,5% від загальної кількості українців, які мають вищу освіту.

Можливості трудового потенціалу необхідно певним чином сформувати, використати та зберегти, для чого необхідно створити умови щодо зростання народжуваності, кращого духовного та фізичного зростання молоді, повного використання робочої сили, надійного піклування про здоров'я та морально-психологічний стан людей від народження до смерті.

Оцінка стану трудового потенціалу України є неоднозначною. Відбувається поліпшення певних якісних його характеристик, а саме:

- збільшується частка населення з вищою освітою;
- зростає комп'ютерна грамотність;
- формується вміння працювати в ринковому середовищі;
- підвищується підприємницька активність.

Разом з тим, в Україні відбуваються процеси, які призводять до погіршення трудового потенціалу. Не підвищуються темпи відтворення населення, внаслідок чого його структура набуває де популяційного характеру: погіршуються показники здоров'я людей усіх вікових груп; зростають показники старіння населення.

Таким чином, в умовах ринкової економіки потрібно дослідити шляхи, за допомогою яких можна було б продуктивно використовувати наявний в країні трудовий потенціал. Потрібно, щоб кожен громадянин України відчув, що держава піклується про нього, тому що він є складовою частиною її трудового потенціалу. Розвиток трудового потенціалу для України є дуже важливим. Це корисно як для країни загалом, так і для особистості зокрема, а також сприяє процвітанню фірм, організацій та підприємств [2].

Державні структури в питанні розвитку трудового потенціалу мають формувати законодавчі та фінансові умови для покращення кількісно-якісного складу трудових ресурсів, що можливо за умови стабілізації політичної ситуації, посилення відповідальності за виконання законів та державних програм розвитку України.

1. Статистичний щорічник України за 2010 рік / за ред. О.Г.Осауленка. – К.: ТОВ «Август Трейд». – 2011. – 560 с.
2. Готич М.В. Фактори впливу та тенденції розвитку трудового потенціалу України в сучасних умовах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2011/Economics/5_95973.doc.htm

Науковий керівник: асист. Марочко С. С.